

השבוע בתנועה הקיבוצית

תאריך: 27/11/2015

הברית הקואופרטיבית

**משלבים כוחות: מזכירות התנועה הקיבוצית
אירחה משלחת של ראשי קואופרציה מאפריקה,
מסין, ומנהלת מתחום הדיור הקואופרטיבי
בקנדה**

חיזוק הקשר בין התנועה הקיבוצית לארגון ברית

הקואופרציה הבין-לאומית (ICA) נמשך באינטנסיביות, ומתוך שאיפה ללימוד ולהפריה הדדית בין הגופים. בשבוע שעבר אירחה מזכירות התנועה משלחת רמת דרג של ראשי הקואופרציה מאפריקה. מדובר במשלחת שהגיעה ארצה בהזמנת אג'יק-מכון הנגב, הפועל לפי ערכי הקואופרציה ומעביר השתלמויות בארץ מתוך רצון לסייע בהצמחתן של קהילות שוויוניות ומשגשגות. המשלחת מאפריקה כללה את ראשי הגופים הקואופרטיביים הגדולים ביותר הפועלים כיום בקניה, ברואנדה ובטנזניה, שביקשו ממארחיהם להכיר מקרוב את פעילות אגפי התנועה הקיבוצית ואת סיפורו של הקיבוץ בישראל. חברי המשלחת האפריקנית גילו התעניינות רבה בהתמודדות הקיבוצים עם הקשיים לאורך השנים, וצינו כי העניין נובע מכך שהקיבוצים בישראל, מעבר להתעסקותם בדילמות דומות המאפיינות את שאר האגודות הקואופרטיביות בעולם, נאלצו להתמודד גם עם איום ביטחוני, ועם תמורות פוליטיות שהולידו שינויי מדיניות שלרוב נגעו באופן ישיר בפרנסתם.

בהמשך אירחו פעילי התק"צ את אלכסנדרה וילסון, המרכזת את סקטור הקואופרטיבים לתחום הדיור בקנדה. עו"ד מיכי דרורי, רכז המחלקה המשפטית, עו"ד מרב ניב, ומאיה שפיר, (תחום הקואופרציה בתק"צ), ביקשו בפגישה עם וילסון להעמיק את הידע בהתמודדות הקואופרציות ברחבי העולם עם דילמות של בנייה וגידול טבעי, מתוך הבנה כי לימוד זה יכול להוות מקור מידע ואף לשקף פתרונות יצירתיים עבור יישובים קואופרטיביים בארץ. עוד התארכה השבוע בבית התנועה, משלחת מכובדת של ראשי קואופרציות הפועלים בסין. גם משלחת זו הגיעה בעקבות פעילות אג'יק-מכון הנגב, והיא אף לוותה ע"י מולי דור, יו"ר דירקטוריון אג'יק. המשלחת כללה 10 נציגים של הארגונים הכלכליים-אזורים הפועלים בצורה קואופרטיבית בסין. רק לסבר את האוזן- כל ארגון כלכלי-אזורי שכזה כולל בתוכו כ-70 מיליון חברים (!), עם זאת גילו חברי המשלחת הסינית דווקא התעניינות רבה בארגונים הכלכליים של הקיבוצים, וביקשו לדעת כיצד הם מטפלים, בנושא פיתוח הקרקעות ובדרכים בהן מעמיד הארגון הכלכלי אשראי פיננסי לחבריו. המשלחת מסין תבקר בשבוע הבא גם בשפיים ובארגון

"מילואות" מתוך רצון להעמיק את הלימוד בהתארגנויות הקואופרטיביות בישראל. נזכיר כי העמקת הקשר עם ICA היא המשך לתהליך המבקש לגבש הכרה והגדרה של התנועה הקיבוצית כתנועה קואופרטיבית, כחלק מאותה מערכת עולמית מוצלחת.

תרבות מעצבת קהילה

מטה התרבות בתנועה הקיבוצית סיים השבוע סבב מפגשים אזוריים של רכזי תרבות בשלושה אזוריים שונים. כל מפגש שכזה כלל הכרות עם הקיבוץ המארח, עיסוק בנושא מרכזי, והחלפת מידע וחיזוק הקשרים. את המפגשים פתחה ריקי רז, מנהלת מטה התרבות, שדבריה הובילו לדין בתפיסת תפקידו של רכז התרבות בקיבוץ. הנושא המרכזי במפגשים התייחס לחגי תשרי (מה נשמר ומה נשפר), וחג החנוכה שבפתח (מה נחדש ב'אור' ו'באש'). בקיבוץ רמת הכובש נפגשו רכזי התרבות מאזור המרכז, ובו עלה בין השאר תפקידו של הרכז במצבי חירום, לקח מהסופה הקשה שהשאירה את רמת הכובש ללא חשמל במשך 82 שעות. בכינוס בקיבוץ עלומים התאספו הרכזים מהדרום, במהלכו הוקרן סרטון שתיאר את תפקידה החשוב של התרבות במהלך מבצע צוק איתן. בקיבוץ כנרת התקיים מפגש של רכזים מאזור העמקים והגליל. למפגש הצטרף דורון רות, מנהל התרבות הנכנס של מועצה אזורית עמק הירדן, אשר הדגיש את החשיבות של שיתוף הפעולה בין התרבות האזורית לתרבות המקומית בכל קיבוץ וקיבוץ. בנוסף רכזי התרבות בקרו במוזיאון כנרת וטעמו מעט "מסיוור-מזמר" בנופי ילדותה של המשוררת נעמי שמר. רינה בן סימון, ממטה התרבות בתק"צ ציינה בסיפוק את השתתפותם של כ-80 רכזי תרבות בשלושת המפגשים, שנוכחותם הולידה מפגשים מרתקים ומעשירים.

ארגון מגדלי העופות: הוזלת המחירים לא הגיעה לצרכן

כפי שהתחייבו בפני משרד האוצר, הוזילו מגדלי העופות והמשחטות בתקופה האחרונה את מחיר העוף הנמכר לשווקים בכ-10%, אולם מבדיקה שערך השבוע ארגון מגדלי עופות בישראל מתברר שברשתות השיווק נותרו המחירים ברמתם הקודמת וההוזלה לא מתבטאת במחיר לצרכן. כזכור, לאחר שוועדת הכלכלה החליטה ברוב קולות להוציא את רפורמת הפטם

מחוק ההסדרים, ועל פי התחייבות החקלאים ליו"ר ועדת הכלכלה איתן כבל, שלח מזכ"ל התאחדות חקלאי ישראל, אבשלום (אבו) וילן מכתב לשר האוצר משה כחלון ולשר החקלאות אורי אריאל, ובו התחייבות החקלאים להפחית את מחירי הפטם ב-10%. "במסגרת ההסכמות עם משרד האוצר התחייבו המגדלים להוריד את מחיר העוף וזאת מתוך אחריות לאומית והשתתפות בצורך להפחית

את עלויות המחיה בישראל" אומר מוטי אלקבץ, מנכ"ל ארגון מגדלי עופות. "ההוזלה במחיר עוף טרי שלם ביציאה מהמשטות בגובה של כשני שקלים לק"ג באה על חשבון המגדלים והמשטות הנאבקות במשבר בענף בעוד הרשתות נהנות מירידת מחיר זה, מבלי לתרגמו למחיר לצרכן ולתרום את חלקן למאבק ביוקר המחיה, וזאת כדי להתעשר על חשבון המגדלים, המשטות והצרכנים". מזכ"ל התאחדות חקלאי ישראל, אבו וילן הצטרף לקריאתו של מוטי אלקבץ לרשתות ולמוכרי העופות בשווקים, להפחית מיד את המחיר בהתאם להוזלה שקיבלו מהמגדלים לטובת הצרכן הישראלי.

הקיבוץ המתחדש כקואופרציה משוכללת

בשנים האחרונות אנחנו עוסקים רבות בשאלת הזהות של הקיבוץ המתחדש: מי אנחנו? מה אנחנו? ולאן פנינו? אלו רק חלק מן השאלות שנמצאות על סדר היום הרעיוני של התנועה הקיבוצית. לעיתים כיוזמה של הקיבוצים אך לעיתים דווקא מגורמים חיצונים הממהרים להגדיר ולקבוע באופן שגוי את צורת חיינו. "אין צורך להמציא מחדש פתרונות, מישהו בעולם כבר עשה את זה", אמרה פאולין גרין, נשיאת ברית הקואופרציה העולמית שבה חברים כיום למעלה ממיליארד בני אדם, במהלך כנס הנהגות הקיבוצים. האם "הקיבוץ המתחדש" הוא בעצם קואופרציה משוכללת? הניתן לחבר בין "הקיבוץ המתחדש" לבין אותה מערכת גדולה ומצליחה הפועלת בכלכלה העולמית? מהי בכלל קואופרציה? מהם יתרונות השיטה והאם היא מתאימה לנו? ואולי אנחנו בכלל כבר כאלה ולא ידענו?

פנו לכם בבקשה 15 דקות וצפו בהרצאה המאלפת שנשאה פאולין גרין בכנס הנהגות של התנועה שנערך בתחילת החודש במעלה החמישה, ותחליטו בעצמכם. הסרטון ניתן לצפייה בלחיצה [כאן](#) או בלחיצה [כאן](#).

יהדות כתרבות בקהילה הקיבוצית

השבוע התכנס לראשונה צוות ההיגוי של אגף החינוך, לצורך התנעת התכנית "כזה ראה וחדש". הכינוס התקיים במועדון של קיבוץ גבעת חיים איחוד, והוא ראשון מבין ארבעה מפגשים גדולים שיעסקו בנושא. תכנית "כזה ראה וחדש" מהווה נדבך מרכזי מתוך רשת פעולות של ארגון "שבילים". את התכנית

מרכז עילים בר-לב, והיא מבקשת לחבר שכבות רבות ככל הניתן בקהילה רב-דורית לתכנים יהודיים, תוך השענות על מסורות מקומיות ומסורות ארציות של התנועה הקיבוצית. התכנית תכלול תהליכי חשיבה למסורות וסמלים יהודיים והתאמתם בתכנים ובדרכי הביטוי לדרך החיים הקיבוצית. השלב הראשון לתכנית יתבצע ב- 10 קיבוצים נבחרים אשר יזכו בחמש שנים הקרובות ללווי של 8 שעות חודשיות וכן של משאבים נדרשים (בסדרי גודל של עשרות אלפי שקלים) לטובת פעילות בשלושה

תחומי תוכן מרכזיים: חגים ומועדים, קבלות שבת, ושנת מצוות. התכנית משקפת איגום יכולות ומשאבים בצורה מיטבית, ראשית בתוך התק"צ כאשר התוכנית מקודמת יד ביד עם מטה התרבות התנועה (בריכוזה של ריקי רז), ושנית עם גורמים חיצוניים, כאשר למיזם שותפים מלאים קרן אביחי (בראשות אפרת שפירא רוזנברג, מנהלת פרויקטים בקרן) ובינ"ה: תנועה ליהדות חברתית (בראשות אילה ויצנר, רכזת בתכנית "יהדות כתורות קהילתית"), אשר יחדיו משפיעים ותורמים משמעותית לחידוד העיסוק בתכנים היהודיים המותאמים לדרך החיים הקיבוצית ויוטמעו במסורות הקהילתיות.

התנועה בעמק יזרעאל

בתחילת השבוע התקיים סיור של מזכירות התנועה בקיבוצים גבת ושריד שבמועצה האזורית עמק יזרעאל. הסיור אורגן ע"י רכז האזור, עוזי שמש, וכלל סיור במדרכות הקיבוצים, ודיון מעמיק במצב הקיבוץ ודרכי התנועה לתרום לחיזוקו. פעילות "גד"ש העמק" צוינה לשבח בשני הקיבוצים השותפים ביוזמה המשגשגת. הסיור נפתח בפגישה שהתקיימה במוזיאון גבת, אחד מהמבנים הראשונים של הקיבוץ. מזכירות התנועה נחשפה לפעילות התרבות המרובה בקיבוץ גבת, אשר מקפיד על קיומם של לפחות 4 אירועי תרבות במשך החודש לטובת חברי ותושבי הקיבוץ (!). בהמשך סיירה מזכירות התנועה לאורכו של עוד נדבך תרבותי מרתק: "דרך פניה". מדובר ביוזמה של חברת הקיבוץ שפרה בן-צבי, המבקשת להנציח את משורת הילדים (וחברת גבת) פניה ברגשטיין ז"ל. הדרך בנויה מכמה תחנות שבכל אחת מהן נכתב שיר ילדים ידוע ולצדו ציור מוגדל שציירה חברת הקיבוץ מרב סודאי, בדומה לציור שהופיע בספרי הילדים. לצד זה ישנה בכל תחנה אובייקט או מייצג רלוונטי לשיר המהווה אטרקציה לילדים שיכולים לשחק ולחוות אותו בצורה ייחודית. בהמשך היום הגיעה מזכירות התנועה לקיבוץ שריד והתארכה במועדון הקיבוץ, ממנו נשקף נוף מרהיב של העמק. מהלך הביקור בשריד כלל דיון באיחוד סטאטוסים כשלב מתבקש בחיזוק הקהילה, במקומו ובפעילותו של ביה"ס בתוכי הקיבוץ, וכן בפיתוח פעולות כלכליות חדשות בהמשך למכירת חלק ממניות הקיבוץ במפעל.

מסע י"ב: הובלה והשפעה בחברה הישראלית

ההכנות למסע שכבת י"ב נמצאות בשיאן וניתן עדין להירשם ולהצטרף לחוויה! בימי חופשת החנוכה, בתאריכים: 7-10/12/15 יתקיים מסע שכבת י"ב של התנועה הקיבוצית מתוך הרצון להגביר השפעה והובלה בחברה הישראלית. במסע צפויים להשתתף כ- 1,000 בני נוער, מדריכים וצוות בוגר הבאים מכל קצוות הארץ

מקיבוצים, מושבים, ישובים קהילתיים, ממועצות אזוריות במרחב הכפרי. בני הנוער יצאו מירוחם רכובים על אופניים ובמשך 3 ימים יעברו את כבישי הערבה, ירדו את מעלה העקרבים וגיעו למושב

הערבה התיכונה. במהלך הרכיבה יתקיימו מפגשים עם נציגי ארגונים חברתיים, ועמותות פעילות שמטרתן שינוי הסדר החברתי במדינת ישראל. הדבר יעשה כחלק מעיסוק בשאלות "הבוערות" בחברה. כמו כן, יפגשו עם אישי ציבור ופוליטיקאים. מפגשים אלה נועדו לעודד את בני הנוער, בראש ובראשונה לשירות משמעותי בצה"ל כאשר היום הרביעי במסע יתקיים בבה"ד 1 ויוקדש לנושא. אלמנט נוסף הינו עידוד בני הנוער לצאת לשנת שירות, אם במסגרת התק"צ ואם במסגרת מכינות קדם צבאיות או במסגרת שנת שירות של תנועות הנוער. התנועה הקיבוצית מזמינה את בני הנוער לקחת חלק במסע הייחודי. ליצירת קשר ופרטים נוספים: רויטל עקרוני: revital@tkz.co.il

---

מספר אירועים מעניינים בקרוב:

- **כך היינו-** הקיבוץ בראי הקולנוע, חיוך ונוסטלגיה קיבוצית. ערב תרבות מיוחד שמארגן יד טבנקין, יתקיים ב- 2.12 באפעל. לפרטים נוספים לחצו [כאן](#).
- **מעבר להרי החושך-** אליעז יערי מגיע לצוותא ומשרטט דרך תמונות נדירות וסיפורים ייחודיים, את עולמם של שכניו שבירושלים המזרחית. קוד 2015 לכרטיסים מוזלים. לפרטים נוספים לחצו [כאן](#).
- **בין הצייר לטבע-** גלריית לאונרדו מציגה מיצירותיו של משה כגן. התערוכה תוצג החל מה-1.12 ועד ה-4.1.16, בבית התנועה הקיבוצית. לפרטים נוספים לחצו [כאן](#).
- **צלילים במדבר-** הפסטיבל הייחודי המביא לדרום מוזיקה ישראלית איכותית על שלל גווניה. הפסטיבל יתקיים בקיבוץ שדה בוקר, בתאריכים 10-13.12. לפרטים נוספים לחצו [כאן](#).
- **קונצרט סיום כנס חנוכה-** תזמורת הנושפים של בני הקיבוצים מזמינה לקונצרט שיערך ב-12.12, באולם "גולן" שבגבעת חביבה. מנצח: עפר עין הבר. לפרטים נוספים לחצו [כאן](#).

תרומה משתלמת לבינ"ה ופניות מעניינות

לסיום שלושה דיווחים קצרים:

בינ"ה, המקדם את העיסוק בהתחדשות יהודית ובחיבור החברה החילונית למקורות התרבות היהודית, יוצא בהצעה משתלמת לתרומה עבור הארגון, במסגרת ה- GivingTuesday עיקרי ההצעה- כל תרומה שתיתרם לבינ"ה בתאריך ה-1.12.15 תוכפל! בנוסף, ניתן יהיה לקבל זיכוי מס בסך 35% על כל תרומה. לתרומות לחצו כאן. לפרטים נוספים לחצו [כאן](#).

אלה האחים שלי- פרויקט הדגל של גלי צה"ל, המחבר בין כתבי יד שהותירו אחריהם חללי מערכות ישראל לבין חיילים המשרתים בצה"ל כיום, המלחינים ומבצעים את הטקסטים. בימים אלה החלו עורכי התוכנית בשלב איסוף השירים והחומרים שהשאירו הנפלים. בני משפחה, חברים ומכרים המחזיקים ברשותם טקסטים כאלה מוזמנים ליצור קשר עם עורכי התוכנית בדוא"ל:

mybrothers.glz@gmail.com

מפיקי סדרת הדרמה-מתח "בתולות" (משודרת במסגרת שידורי HOT), מחפשים בקיבוצים בניין משרדים או בניין ציבורי גדול, בו יוכלו לצלם את פרקי העונה השנייה. מדובר בהזדמנות עסקית לקיבוץ וחוויה של צילום הסדרה במקום. קיבוצים המעוניינים מוזמנים לפנות במייל:

omersland@gmail.com

לא אסיים לפני שאבקש לאחל לכולנו סוף שבוע רגוע ונינוח, עמוס באירועים משמחים וחוויות מהנות. שבת שלום.

שי אלט, דובר התנועה הקיבוצית, 058-6650088.